

به نام خداوند جان و خرد

عنوان گزارش:

آشنایی مختصر با نکات اصلی لایحه بودجه سال ۹۸

موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین

۱۳۹۷

شناسه گزارش

سلسله گزارشات فصلی موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین

عنوان گزارش : آشنایی مختصر با نکات اصلی لایحه بودجه سال ۹۸

شماره گزارش : ۹۷/۲۰

کارشناس تهیه کننده: سیما مستقیمی طهرانی

تلفن / نمابر: ۸۸۲۱۹۴۵۸/۸۸۰۵۰۳۸۳

آدرس سایت: www.befri.ac.ir

آدرس ایمیل موسسه: info@befri.ac.ir

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۱۵

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱	۱. تصویر کلی از ارقام اصلی لایحه بودجه ۱۳۹۸
۲	۲. ترکیب منابع و مصارف بودجه عمومی (دریافت‌ها و هزینه‌ها)
۴	۳. وضعیت درآمدهای نفتی در لایحه بودجه
۴	۴. بودجه استانی

مقدمه

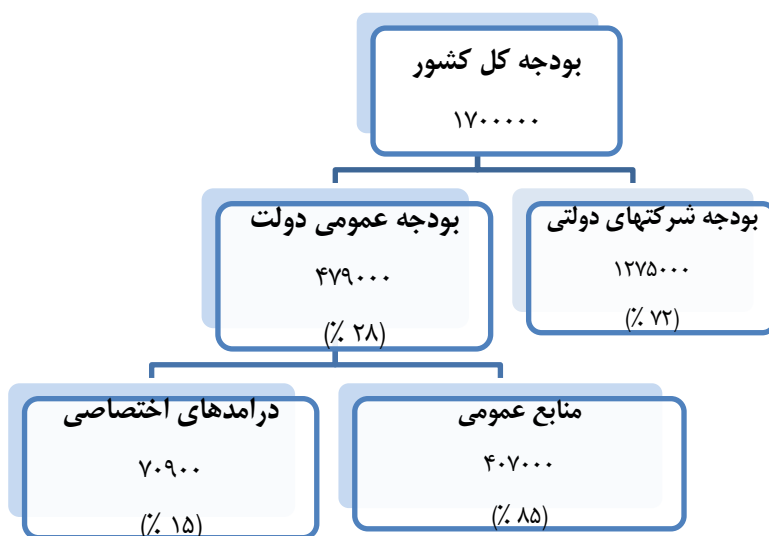
لایحه بودجه ۹۸ در شرایطی تدوین شده است که پس از دو و نیم سال دوباره تحریم‌های اقتصادی امریکا علیه ایران بازگشته است و به‌طور قطع بخشی از درآمدهای بودجه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اطلاعات منعکس شده در این لایحه نشان‌دهنده آن است که دولت قصد نداشته است بودجه ۹۸ انعکاسی از مشکلات احتمالی در فروش درآمدهای نفتی باشد. در حقیقت به نظر می‌رسد دولت برای اجتناب از پی‌آمدهای اقتصادی و اجتماعی، ترجیح داده است بودجه را بر اساس فرض فروش نفت به میزان ۱,۵ میلیون بشکه در روز تدوین نماید. بر اساس تجربه عملکرد دولت در سنوات گذشته احتمالاً دولت قصد دارد اثر محدودیت‌های احتمالی بر بودجه را از طریق مکانیزم تخصیص، مدیریت نماید. در این گزارش مختصر، سعی شده است تصویری خلاصه و ساده از مهمترین نکات لایحه بودجه کشور در سال ۱۳۹۸ ارائه شود.

۱. تصویری کلی از ارقام اصلی لایحه بودجه ۱۳۹۸

بودجه کل سال ۱۳۹۸ کل کشور در لایحه پیشنهادی دولت برابر هفده میلیون میلیارد ریال یا حدود ۱,۷۰۰,۰۰۰ میلیارد تومان است. اجزای این مبلغ به شرح زیر هستند:

- بودجه عمومی (دولت) که در واقع همان رقم اصلی بودجه دولت در گزارش‌های اقتصادی است، حدود چهار میلیون و هفتصد و هشتاد و شش هزار ریال یا حدود ۴۷۸۶۰۰ میلیارد تومان یا ۲۸ درصد از بودجه کل کشور است.
 - درآمدهای عمومی بودجه عمومی چهار میلیون و هفتاد و هفت میلیارد ریال یا حدود ۴۰۸۰۰۰ میلیارد تومان یا ۸۵ درصد بودجه عمومی می‌باشد.
 - درآمدهای اختصاصی بودجه عمومی نیز حدود هفتصد و نه هزار هزار میلیارد ریال یا ۷۱ هزار میلیارد تومان یا ۱۵ درصد بودجه عمومی برآورد شده است.
- بودجه شرکت‌ها و بانک‌ها دوازده میلیون و هفتصد و چهل و هفت هزار میلیارد ریال یا ۱۲۷۴۰۰۰ میلیارد تومان یا ۷۲ درصد از بودجه کل کشور پیش‌بینی شده است
- به دولت اجازه داده شده مصارف خود را تا سقف چهارصد هزار میلیارد ریال (۴۰ هزار میلیارد تومان) به شرح زیر افزایش دهد: از محل وصول مازاد منابع عمومی نسبت به ارقام مصوب (به ویژه منابع حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز)، اصلاحات ساختاری و همچنین برداشت مجاز از صندوق توسعه ملی)
 - دویست هزار میلیارد ریال یا ۲۰ هزار میلیارد تومان بابت اجرای ماده ۱۰۶ قانون برنامه ششم توسعه.^۱
 - دویست هزار میلیارد ریال یا ۲۰ هزار میلیارد تومان بابت جدول ۲۱ اجرای این قانون.^۲

۱. ماده ۱۰۶- تکالیف دولت برای افزایش توان دفاعی در تراز منطقه‌ای
۲. جدول ۲۱ مربوط به هزینه‌های پیش‌بینی نشده همه دستگاه‌ها است.

نمودار (۱): تصویر کلان بودجه کشور

۲. ترکیب منابع و مصارف بودجه عمومی (دریافتها و هزینهها)

منظور از منابع بودجه عمومی، مجموعه درآمدها و دریافت‌هایی است که دولت در لایحه بودجه به عنوان منابع مالی بودجه عمومی پیش‌بینی می‌نماید. این منابع شامل درآمدها، واگذاری دارائی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارائی‌های مالی یا استقراض است. درآمدها به دو بخش مالیات و غیر مالیات (درآمدهای حاصل از مالکیت، فروش خدمات و کالاهای دولتی، جرائم و خسارات،...) تفکیک می‌شوند. منظور از واگذاری دارائی‌های سرمایه‌ای نیز عایدات حاصل از میعانات نفتی و گازی است. بخش مصارف نیز شامل مجموع مخارج برنامه‌ریزی شده در لایحه بودجه است که مشتمل بر سه بخش اصلی هزینه‌های مصرفی (جاری)، تملک دارائی‌های سرمایه‌ای (هزینه‌های عمرانی) و تملک دارائی‌های مالی (بازپرداخت استقراض و تعهدات) است. جدول (۱)، تصویری از اقلام اصلی منابع و مصارف مندرج در لایحه بودجه ۱۳۹۸ را نشان می‌دهد. همانطور که از ارقام منعکس شده در این جدول مشاهده می‌شود، از مجموع ۴۰۷ هزار میلیارد تومان منابع بودجه سال ۱۳۹۸، مالیات و گمرک با رقم ۱۵۳،۵ هزار میلیارد تومان حدود ۳۸٪ از منابع بودجه را تامین می‌کند، نفت و گاز با رقم ۱۴۲،۵ هزار میلیارد تومان ۳۵ درصد، درآمدهای غیر مالیاتی برابر ۶۷،۷ هزار میلیارد تومان، حدود ۱۷٪ و استقراض با مبلغ ۴۴ هزار میلیارد تومان، حدود ۱۱ درصد بودجه را پوشش خواهد داد.

ترکیب مصارف شامل سه بخش اصلی اعتبارات هزینه‌ای، اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای و اعتبارات تملک دارائی‌های مالی است که سهم آنها از مجموع مصارف پیشنهادی بودجه به ترتیب، ۷۹٪، ۱۵٪ و ۶٪ پیش‌بینی شده است. در بین اقلام بودجه جاری، حقوق و دستمزد با سهم ۲۳ درصدی از کل بودجه کشور و ۲۹ درصدی از بودجه جاری، بالاترین سهم اقلام هزینه‌ای را در لایحه بودجه به خود اختصاص داده است. در صورتی که اقلام مستمری بازنشستگی را به حقوق و دستمزد اضافه کنیم، مشاهده می‌شود مجموع جبران خدمات نیروی کار شاغل و بازنشسته کشوری و لشکری حدود ۵۰ درصد از بودجه عمومی را به خود اختصاص می‌دهد. سهم این اقلام بر حسب بودجه جاری نیز به حدود ۶۰ بالغ می‌گردد.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در خصوص تملک دارائی‌های سرمایه‌ای، به‌منظور ساماندهی و کارایی بیشتر به طرح‌های عمرانی اولاً با توجه به اعتبارات قابل دسترس، الویت‌بندی برای طرح‌ها انجام شده است و ثانیاً به

مشارکت عمومی-خصوصی توجه ویژه‌ای شده است. در مجموع، دولت رقم ۶۲ هزار میلیارد تومان یا ۱۵٪ از بودجه را به تکمیل و توسعه طرح‌های عمرانی اختصاص داده است. البته با توجه به محدودیت‌های احتمالی منابع بودجه، حتی در صورت تصویب این رقم، تخصیص آن محل تردید است.

جدول (۱): ترکیب منابع و مصارف بودجه: ارقام اصلی (هزار میلیارد ریال)

درصد از کل	مبلغ	اقلام هزینه ای	درصد از کل	مبلغ	اقلام درآمدی
۷۸,۶	۳۲۰۶	۱. اعتبارات هزینه‌ای (جاری)	۳۷,۷	۱۵۳۵	درآمدهای مالیات و گمرک
۲۳,۴	۹۵۲	جبران خدمات کارکنان دولت	۳۵,۰	۱۴۲۵	منابع حاصل از نفت و گاز*
۵,۵	۲۲۵,۱	بازنشستگی و رفاه اجتماعی	۱۶,۶	۶۷۷	درآمدهای غیر مالیاتی
۹,۹	۴۰۵	صندوق بازنشستگی کشوری	۱۰,۸	۴۴۰	استقراض
۷,۴	۳۰۰	سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح			
۲,۹	۱۲۰	سازمان بیمه سلامت			
۹,۷	۳۹۷	حق بیمه شاغلین و سایر موارد			
۵,۷	۲۳۳	استفاده از کالها و خدمات			
۴,۴	۱۸۰	دارائی‌ها و کمک بلاعوض			
۱۵,۰	۶۱۳	سایر هزینه ها			
۱۵,۲	۶۲۰	۲. اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای			
۶,۱	۲۴۸	طرح‌های عمرانی ملی			
۲,۸	۱۱۴	طرح‌های عمرانی استانی			
۶,۳	۲۵۸	ردیف‌های متفرقه			
۶,۱	۲۵۰	۳. اعتبارات تملک دارائی‌های مالی			
۴,۷	۱۹۲	ازپرداخت اصل اوراق			
۱,۴	۵۸	بازپرداخت سایر بدهیها ۵۸			
۱۰۰,۰	۴۰۷۷	مجموع مصارف	۱۰۰	۴۰۷۷	مجموع منابع

* با کاهش سهم صندوق توسعه ملی به ۲۰ درصد

منبع: استخراج از ارقام لایحه بودجه ۱۳۹۸

۳. وضعیت درآمدهای نفتی در لایحه بودجه

در لوایح بودجه ارقام مربوط به سهم نفت در بودجه (اعم از نرخ تبدیل دلار به ریال، حجم صادرات و ...) ذکر نمی‌شود. البته می‌توان بر اساس اطلاعات مربوط به درآمدها این ارقام را برآورد کرد. بر این اساس نتایج زیر قابل استنتاج است.

- میزان صادرات روزانه نفت خام بین یک و نیم میلیون تا یک میلیون ۷۰۰ هزار بشکه پیش‌بینی شده است. صادرات گاز طبیعی حدود ۳,۴ میلیارد دلار. البته در قانون بودجه سال ۹۷ میزان صادرات روزانه ۲/۴ میلیون بشکه تصویب شده بود.
- قیمت هر بشکه حدود ۵۵ دلار پیش‌بینی شده است که نسبت به ۹۷ کاهش حدود یک دلاری دارد.
- قیمت دلار در بودجه سال ۹۸ به پنج هزار و ۷۰۰ تومان پیش‌بینی شده است (برای کالاهای اساسی حدود ۴۲۰۰ و برای سایر کالاها حدود ۸۰۰۰ تومان) در حالی که در ۱۳۹۷ رقم سه هزار و ۵۰۰ تومان تصویب شده بود.
- شایان توجه این که درآمد فروش نفت خام و میعانات گازی به چهار بخش تفکیک می‌شود:
 - بودجه: ۲۳,۷۵ میلیارد دلار (معادل ۱۴۲ هزار میلیارد تومان)
 - صندوق توسعه ملی، معادل ۲۰ درصد از فروش نفت (۶,۵۹)
 - شرکت ملی نفت ایران: ۱۴/۵٪ از کل صادرات نفت (۴۶۵ میلیارد دلار) و سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) و شرکت ملی گاز ایران از محل خالص صادرات گاز (۵۱,۰ میلیارد دلار)
 - جدول شماره (۵) لایحه ۹۸: سهم سه درصد ۳٪ موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹^۳
- با فرض تحقق منابع غیرنفتی وابستگی به نفت در لایحه بودجه حداقل ۳۵ درصد است. در صورت عدم تحقق که محتمل است، این سهم می‌تواند تا حدود ۴۵ و شاید بیشتر افزایش یابد.

۴. بودجه استانی

یکی از مهمترین مباحث بودجه و حساسیت‌هایی که در مراحل بررسی و تصویب بر بودجه اعمال می‌شود، سهم هر یک از استان‌ها از این سند سالانه است. در این خصوص مهمترین نکات مربوط به بودجه استان‌ها را به شرح زیر مورد اشاره قرار می‌دهیم.

- وضعیت بودجه استانی از نظر منابع و مصارف کاملاً متفاوت است. در حالی که ۲۸ درصد از منابع بودجه عمومی استانی است، تنها حدود ۶ درصد از مصارف به اعتبارات استانی تخصیص دارد
- این رقم به این معنا نیست که بقیه بودجه مربوط به استان تهران است. در واقع منظور این است که این قسمت از بودجه در اختیار شورای برنامه‌ریزی توسعه استان قرار می‌گیرد و توسط این شورا درباره آن تصمیم‌گیری می‌شود. البته بخشی از بودجه غیراستانی نیز که - به صورت متمرکز (یعنی توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و وزرا) تصمیم گرفته می‌شود - در استان‌ها هزینه شود.

^۳ جدول ۵ مربوط به درآمدها و گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی است.

- اعتبارات استانی در لایحه بودجه ۹۸ با ده درصد رشد از ۲۱,۸ هزار میلیارد تومان در سال ۹۷ به ۲۴ هزار میلیارد تومان افزایش داشته است. البته سهم اعتبارات هزینه ای و عمرانی یکسان نیست. بطور کلی رشد اعتبارات هزینه ای ۲۰ درصد پیش بینی شده است در حالی که رشد اعتبارات تملک دارائی (عمرانی) حدود ۲ درصد است. جدول (۲)، وضعیت رشد اعتبارات استانی را برای ۳۱ استان کشور به تفکیک جاری و عمرانی نمایش می دهد. موارد زیر مهمترین نتایج قابل مشاهده از این هستند.
 - متوسط رشد اعتبارات هزینه ای استان ها برای سال ۱۳۹۸ برابر ۲۰٪ پیش بینی شده است.
 - بیشترین رشد اعتبارات هزینه ای به استان آذربایجان با ۲۳ درصد و خوزستان ۲۲ درصد اختصاص خواهد داشت.
 - کمترین رشد اعتبارات هزینه ای به استان سمنان و زنجان تعلق داشته و برابر ۱۵٪ خواهد بود.
 - متوسط رشد اعتبارات تملک دارائی استان ها برای سال ۱۳۹۸ برابر ۱۰,۹٪ پیش بینی شده است.
 - بیشترین رشد اعتبارات عمرانی به استان بوشهر با ۱۷ درصد و استان کردستان در رتبه دوم و با فاصله زیاد معادل ۳,۷ درصد تعلق دارد.
 - کمترین رشد اعتبارات عمرانی به مازندران ۲,۴-٪ و گیلان ۱,۹-٪ درصد تعلق دارد.
- علاوه بر اعتبارات فوق، برخی ردیف های متفرقه شامل اعتبارات بازارچه های مرزی، کمک زیان شرکت های آب و فاضلاب روستایی و اعتبارات و.... نیز به استان ها اختصاص می یابد. مجموع این اعتبارات که توزیع استانی آن نیز در پیوست شماره ۲ جدول ۱۰ آمده، ۷۲۶ میلیارد تومان است که نسبت به قانون بودجه سال ۹۷ حدود ۱۹ درصد رشد داشته است.
- یکی از منابع مهم دیگر استان ها که صرف تملک دارایی سرمایه ای می شود از محل قانون استفاده متوازن از امکانات کشور است که بنابر آن سالیانه ۳ درصد از بودجه عمومی کشور برای متعادل سازی توسعه بین استان ها صرف شود. این رقم در بودجه سال ۹۸ برابر ۱۴ هزار میلیارد تومان (۳,۵٪ از منابع بودجه عمومی). که نسبت به سال ۹۷ معادل ۱۴ درصد رشد داشته است.

جدول (۲): رشد اعتبارات هزینه ای و تملک استانی

رشد اعتبارات تملک دارایی سرمایه ای		استان	رشد اعتبارات هزینه ای استانی		استان
رتبه	مقدار		رتبه	مقدار	
۱۳	۱,۶	آذربایجان غربی	۱	۲۳	آذربایجان غربی
۶	۲,۳	خوزستان	۲	۲۲	خوزستان
۲۹	-۱,۴	تهران	۳	۲۲	تهران
۱۱	۱,۷	کرمانشاه	۴	۲۲	کرمانشاه
۱۹	-۰,۱	آذربایجان شرقی	۵	۲۲	آذربایجان شرقی
۷	۲,۳	ایلام	۶	۲۲	ایلام
۲۶	-۱	اصفهان	۷	۲۱	اصفهان

۲	۳,۸	کردستان	۸	۲۱	کردستان
۵	۲,۵	هرمزگان	۹	۲۱	هرمزگان
۳۱	-۲,۴	مازندران	۱۰	۲۱	مازندران
۱۰	۱,۸	خراسان رضوی	۱۱	۲۱	خراسان رضوی
۱	۱۷	بوشهر	۱۲	۲۱	بوشهر
۲۲	-۰,۶	کرمان	۱۳	۲۱	کرمان
۳	۳,۱	فارس	۱۴	۲۰	فارس
۱۵	۱	چهارمحال و بختیاری	۱۵	۲۰	چهارمحال و بختیاری
۱۶	۰,۵	همدان	۱۶	۲۰	همدان
۹	۱,۹	گلستان	۱۷	۲۰	گلستان
۱۸	۰	کهگیلویه و بویراحمد	۱۸	۱۹	کهگیلویه و بویراحمد
۲۸	-۱,۳	یزد	۱۹	۱۹	یزد
۴	۲,۶	سیستان و بلوچستان	۲۰	۱۹	سیستان و بلوچستان
۳۰	-۱,۹	گیلان	۲۱	۱۹	گیلان
۱۲	۱,۷	لرستان	۲۲	۱۸	لرستان
۲۷	-۱,۱	اردبیل	۲۳	۱۸	اردبیل
۲۴	-۰,۷	مرکزی	۲۴	۱۸	مرکزی
۲۱	-۰,۳	قم	۲۵	۱۸	قم
۸	۲	خراسان جنوبی	۲۶	۱۷	خراسان جنوبی
۱۷	۰,۳	البرز	۲۷	۱۶	البرز
۲۵	-۰,۷	قزوین	۲۸	۱۶	قزوین
۲۰	-۰,۲	خراسان شمالی	۲۹	۱۶	خراسان شمالی
۱۴	۱	زنجان	۳۰	۱۵	زنجان
۲۳	-۰,۶	سمنان	۳۱	۱۵	سمنان
	۱,۹	کشور		۲۰	کشور

منبع: استخراج از ارقام لایحه بودجه ۱۳۹۸

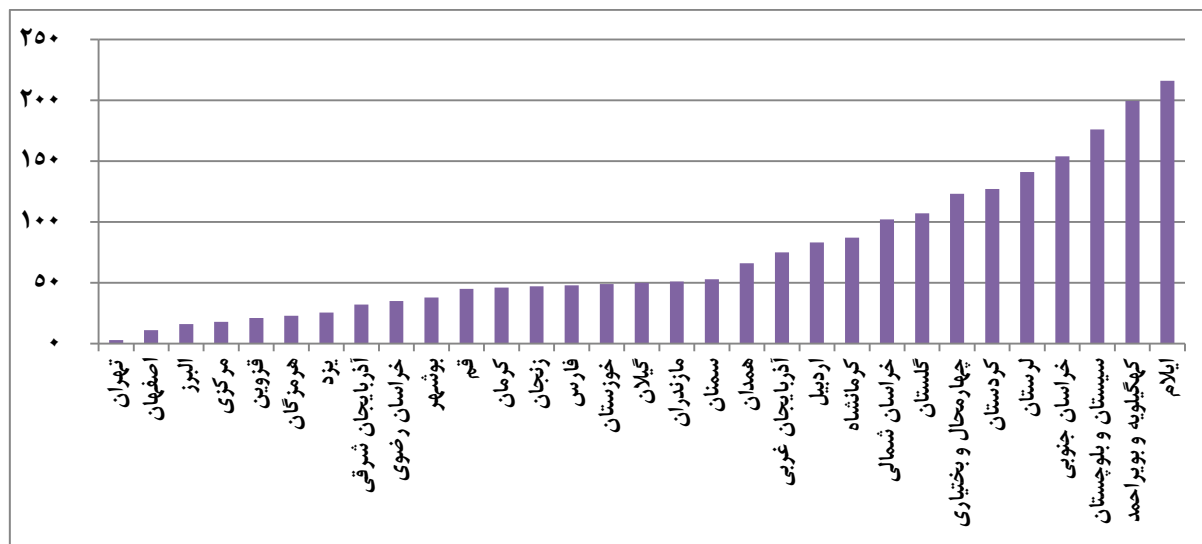
جدول (۳) ترکیب هزینه‌های جاری و عمرانی سرانه استان‌های کشور را منعکس می‌کند. مشاهده می‌شود در کل کشور سرانه درآمدهای استانی معادل ۱۳۸۵۰۰۰ تومان است که بالاترین سهم به استان تهران با رقم ۴۴۰۸۰۰۰ تومان و کمترین به استان سیستان و بلوچستان با رقم ۲۲۷۰۰۰ تومان تعلق خواهد داشت. ترکیب سرانه اعتبارات استانی به تفکیک جاری و عمرانی در بخش‌های دوم و سوم جدول (۳) منعکس شده‌اند. مشاهده می‌شود متوسط سرانه اعتبارات پیش‌بینی شده جاری استانی معادل ۱۵۴۰۰۰ تومان و رقم مشابه اعتبارات عمرانی ۱۳۷۰۰۰ است. در این شاخص‌ها استان ایلام با رقم ۴۶۰۰۰۰ تومان و استان تهران با رقم ۵۸۰۰۰ تومان، به ترتیب بیشترین و کمترین اعتبارات جاری را خواهند داشت. همچنین، استان بوشهر با رقم سرانه ۵۳۲۰۰۰ تومان بیشترین و استان تهران با رقم سرانه ۱۹۰۰۰ تومان کمترین سهم از اعتبارات عمرانی را خواهند داشت.

جدول (۳): سرانه درآمدها و اعتبارات استانی در لایحه سال ۱۳۹۸ (هزار تومان به ازای هر نفر)

استان	سرانه درآمدهای استانی	استان	سرانه اعتبارات هزینه ای	استان	سرانه اعتبارات عمرانی استانی
تهران	۴۴۰۸	ایلام	۴۶۰	بوشهر	۵۳۲
بوشهر	۲۲۲۸	گیلویه و بویراحمد	۳۵۳	کهگیلویه و بویراحمد	۴۸۵
هرمزگان	۱۷۴۷	خراسان جنوبی	۳۴۷	ایلام	۴۱۲
اصفهان	۱۵۸۸	سمنان	۳۳۷	خوزستان	۳۸۴
یزد	۱۵۵۹	چهارمحال و بختیاری	۲۶۲	خراسان جنوبی	۲۹۱
مرکزی	۱۵۲۰	خراسان شمالی	۲۶۱	سیستان و بلوچستان	۲۷۰
قزوین	۱۳۹۱	بوشهر	۲۴۵	خراسان شمالی	۲۱۶
خوزستان	۱۱۱۷	اردبیل	۲۳۳	کردستان	۲۱۵
سمنان	۹۰۵	یزد	۲۳۰	هرمزگان	۲۰۷
کرمان	۸۸۸	کرمانشاه	۲۲۵	کرمان	۱۸۵
زنجان	۸۸۴	زنجان	۲۲۵	لرستان	۱۸۰
البرز	۸۱۸	کردستان	۲۱۸	آذربایجان غربی	۱۷۲
آذربایجان شرقی	۷۱۶	لرستان	۲۱۰	زنجان	۱۶۳
خراسان رضوی	۶۱۶	گلستان	۲۰۹	سمنان	۱۶۰
فارس	۶۰۰	گیلان	۲۰۸	چهارمحال و بختیاری	۱۵۵
گیلان	۵۹۸	مازندران	۲۰۴	یزد	۱۴۹
قم	۵۷۱	مرکزی	۱۹۱	کرمانشاه	۱۴۰
مازندران	۵۴۷	همدان	۱۸۹	اردبیل	۱۳۸
خراسان شمالی	۴۵۸	هرمزگان	۱۸۱	فارس	۱۲۶
کهگیلویه و بویراحمد	۴۲۱	قزوین	۱۷۸	گلستان	۱۲۲
همدان	۴۱۵	کرمان	۱۷۳	مرکزی	۱۱۴
ایلام	۴۰۳	فارس	۱۴۸	گیلان	۱۰۵
خراسان جنوبی	۳۹۹	سیستان و بلوچستان	۱۴۷	همدان	۱۰۳
اردبیل	۳۹۰	آذربایجان غربی	۱۴۵	قزوین	۱۰۳
کرمانشاه	۳۷۶	خوزستان	۱۳۹	قم	۹۶
آذربایجان غربی	۳۵۸	قم	۱۳۴	مازندران	۸۹
کردستان	۳۳۶	آذربایجان شرقی	۱۳۱	خراسان رضوی	۸۵
چهارمحال و بختیاری	۳۳۳	اصفهان	۱۲۱	آذربایجان شرقی	۸۲
گلستان	۳۰۴	خراسان رضوی	۱۰۸	اصفهان	۶۲
لرستان	۲۸۰	البرز	۸۹	البرز	۴۲
سیستان و بلوچستان	۲۲۷	تهران	۵۸	تهران	۱۹
کشور	۱۳۸۵	کشور	۱۵۴	کشور	۱۳۷

منبع: استخراج از ارقام لایحه بودجه ۱۳۹۸

- بطور کلی استان تهران با تامین ۵۳ درصد از درآمدهای مالیاتی، بالاترین سهم را در تامین درآمدهای دولت دارد. اصفهان با فاصله بسیار زیاد و با سهم ۷ درصد در مرتبه دوم قرار دارد.
- در بودجه شاخص ۹۸ نسبت درآمدهای استانی به مصارف استانی ۴،۷ است. یعنی فقط به طور متوسط حدود ۲۰ درصد درآمدهای استانی در اختیار استان‌ها است و به آنها باز می‌گردد. این نسبت در سال ۹۷ معادل ۴،۴ بوده یعنی ۲۲ درصد از درآمد استان‌ها به استان بازمی‌گشته است.
- یکی دیگر از شاخص‌های ارزیابی بودجه استانی **ضریب بازگشت** است، که برابر نسبت اعتبارات استانی (جاری و عمرانی) به درآمدهای استانی است که نشان می‌دهد چند درصد از منابع استانی در بودجه به استان مورد نظر باز می‌گردد. نمودار (۲) تصویری از ارقام این ضریب را برای استان‌های کشور در لایحه بودجه ۱۳۹۸ نشان می‌دهد. متوسط این ضریب در لایحه بودجه ۹۸ برای استان‌های کشور ۷۰ درصد بوده است. نکات مهم این ضریب به شرح زیر است:
 - ضریب بازگشت برای ۹ استان ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، لرستان، کردستان، چهارمحال و بختیاری، گلستان و خراسان شمالی بیش از ۱۰۰ درصد بوده است. یعنی اعتبارات پیشنهادی برای این استان‌ها بیش از درآمدهای پیش‌بینی شده از این استان‌ها خواهد بود.
 - استان تهران با ضریبی حدود ۳ درصد کمترین و استان ایلام با ضریبی حدود ۲۱۵ درصد بیشترین سهم را داشته است.
 - این ضریب برای ۵ استان آذربایجان غربی، همدان، سمنان، مازندران و گیلان بین ۵۰ تا ۱۰۰ درصد بوده است. ضریب بازگشت برای سایر استان‌ها زیر ۵۰ درصد بوده است.

نمودار (۲): ضریب بازگشت استانی در لایحه بودجه ۱۳۹۸

اطلاعات تماس موسسه

آدرس: تهران، خیابان سئول، بالاتر از میدان شیخ بهایی، خیابان زکی زاده بایقرا، پلاک ۱،
واحد ۱۹

تلفن: ۸۸۰۵۰۳۸۳

نمابر: ۸۸۲۱۹۴۵۸

ایمیل: [info@ befri.ac.ir](mailto:info@befri.ac.ir)

وبسایت: www.befri.ac.ir